

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Gayer-park

Utoljára módosítva: 2013-11-09 06:28:59

Megye: Vas

Községhatár: Szombathely

A terület kiterjedése: 1.9255 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1997

GPS koordináták: EOV: 466700; 212300

Felmérést végző személy(ek) neve: Gyöngyössy Péter

E-mail címe(k): kerekerdo@invitel.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A Gayer-park Szombathely belvárosában, a Fő tértől 100 méterre található. Gyalogosan a Gyöngyös patak menti sétányon közelíthetjük meg. Autóval a belvárosból Rákóczy utcából a Zrínyi Ilona utcán kell haladnunk, míg jobbról meg nem látjuk a parkot. A park a Zrínyi Ilona ut a Gyöngyös-patak (Gyöngyös út) és az Aréna út által közbezárt területen fekszik. Érintkezik a Brenner-parkkal.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): Szombathely mai parkjainak és sétányainak nagy része a XIX-XX. század fordulóján létesült. Ebben nagy szerep jutott az 1885-ben létesült Szépítő Egyesületnek. A parkok fásítások létesítésében olyan jeles személyiségek közreműködtek mint a Kámoni Arborétum alapítója Saághy István, az örökzöldek apostola Ambrózy-Migazzi István, illetve Gayer Gyula. A kor helyi faiskolái szolgáltatták a telepítések anyagát. Nyugat-Európából ekkor kerül be parkjainkba tömegesen sok egzóta, melyek Észak-Amerikából, a Ázsiából, vagy a Távols-Keletről származnak. Szinte minden ekkor létesült park egy kis gyűjteményeskert. Ezt tükrözi a Gayer-park. Itt található Gayer Gyula mellszobra. A területet korábban "Práter" -nak hívták. A park ligetes szerkezetű, sétautakkal behálózott. Az elmúlt 15 évben sokat változott a kert arculata. Először aszfaltos sportpályák létesültek a park északi felén, melyet a környező iskolák üzemszerűen használnak. A legutóbbi felújítás során betonkockás kerékpárút létesült kiszolgálva a kialakult átjáró forgalmat. Ekkor növelték sokszorosára a játszóteret is. Sok fa és cserje esett áldozatul a város legnagyobb nyári rendezvényének. Ugyanis a park a helyszíne a Savaria Történelmi Karnevál gyerekprogramjainak. Korábban a park legjellegzetesebb elemei az idős vadgesztenyék, kislevelű hársak a liliomfák, és a szobor köré ültetett ezüst fenyők voltak. Sajnos az ezüst fenyők egy kivételével elszáradtak, a vadgesztenyék is eltűntek. A park ma is jelentős értékei az öreg nagy bordó virágú liliomfák (*Magnolia* sp.), néhány megmaradt kislevelű hárs és egy földig hajló ágakkal rendelkező gyertyán. A park közepén egy óriási magas kőris terpeszkedik (kb 110 éves). A park területén találunk még páfrányfenyőt és fehér hikori diót. Sajnos a Gyöngyös-patak partjáról is kivágtak több egyed a különleges növésű égerek és juharok közül és nem kímélték és az öreg szomorú füzeket sem. Az újabb ültetések sajnos nem voltak nagyon sikeresek. Sajnos a valóban parknak tekinthető terület a korábbinak csak töredéke. Felhasznált források: 1.) <http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Somkuthy Ferenc - Tóth József: Vas megye arborétumai és kúriakertjei; Életünk-Faludy Ferenc Alapítvány kiadása, 2000.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

100 % Egyéb

Városi park

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

P6: park (U1a: belváros)

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: Látogatás, rendezvények, játszótér, sportolás, átjárás

Jellemzőik, intenzitás: A terület intenzíven használt belvárosi park, ennek megfelelően gondozott, nyírott pázsittal, fanyeséssel, falevelek összegereblyezésével

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Nincs

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Sok

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): a japán keserűfű a Gyöngyös-patak mentén

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

A Gyöngyös patak mentén Szombathelyen végig sétányok, parkok húzódnak

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Brenner-park, helyi jelentőségű természetvédelmi terület

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

Szártalan kankalin (*Primula vulgaris*)

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Kisasszony-szitakötő (*Calopteryx virgo*) Zöld varangy (*Bufo viridis*) Erdei béka (*Rana dalmatina*) Fűrge gyík (*Lacerta agilis*) Vízisikló (*Natrix natrix*) éti csiga (*Helix pomatia*) Nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*) Zöld küllő (*Picus viridis*) Nyaktekerccs (*Jynx torquilla*) Énekes rigó (*Turdus philomelos*) Fekete rigó (*Turdus merula*) Vörösbegy (*Erithacus rubecula*) Erdei pinty (*Fringilla coelebs*) Zöldike (*Carduelis chloris*) Meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*) Széncinege (*Parus major*) Csicsörke (*Serinus serinus*) Barátposzáta (*Sylvia atricapilla*) Csilpcsalpfűzike (*Phylloscopus collybita*) Széncinege (*Parus major*) Barátcinege (*Parus palustris*) Csuszka (*Sitta europaea*) Mókus (*Sciurus vulgaris*) Vakond (*Talpa europaea*) stb

5. Egyéb észrevétel

Felhasznált források: 1.) <http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Somkuthy Ferenc - Tóth József: Vas megye arborétumai és kúriakertjei; Életünk-Faludy Ferenc Alapítvány kiadása, 2000. Felhasznált térképi források: 1.) www.vasteir.hu (Vas Megyei Térinformatikai Rendszer) 2.) <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> (Nyilvános interaktív erdőterkép a NEBIH honlapján)